

נסיונות התאבדות, בריחה מן הארץ, לא נותנים לחיות

לילי חייק היא כבר בת 48. בליל הסדר תיאלץ להסתפק בחברתו של הטרוניסטור הקטן בחדרה העלוב בירושלים.

בגיל שבו נשים אחרות יושבות לבטח עם מישפחתן, עסוקה האסירה לשעבר בניסיונות נואשים למצוא עבורה, אפילו כמנקה בחבריימדרגות, שכר-דירה היא איננה משלמת. בעל הבית בשכונת הכורדים, שבו היא גרה, הירשה לה כרמזו לגור בחדר, ובת מורה היא מנקה את ביתו מפעם לפעם ומסדרת את מיטתו ואת חפציו.

בינתיים, לפרנסתה, היא מוכרת ברחובות ירושלים חפצי-בית-חווה, שאר תם היא קונה בעיר העתיקה. אם אין פקחיה-ערייה מגרשים אותה, היא מצליחה להרויח די כסף כדי לקנות לעצמה את ארוחתה היומית. אם לא, היא אוכלת אצל בעלי-הבית.

"לומיכל" דרך החלון. למרות שמצבה הכלכלי הקשה, לילי חייק היא אשה בעלת כבוד עצמי. לכושה נפשי טוט אך מסודרת. שערותיה הכסופות עשויות בחן. בידיה תיק פלסטיק קטן, שמתוכו היא מוציאה מדי פעם סיגריה. רק כשהיא מפשילה את שרווליה אפשר לראות עת עייפות חיה בקשים. ורעותיה מכוסות לכל אורכן בצלקות מועזות. הצלקות העמוקות שציבען לבן וחולו. הן זכר לניסיונות התאבדות שעשתה בעבר.

לפני שבוע היא החליטה שכראי ואפשר להילחם. היא זרקה דרך החלון, החוצה, עשרים כדורי לומיכל ועוד כמה גלולות ואליום שהבינה לעצמה כדי להתאבד. היום, היא כבר לא כלייך בטוחה שכראי לחיות: יש מקום אחד שלא יורקו אותי משם", היא אומרת ופוכרת את ידה בעצבנות, "זה בית הקברות".

בריחה ללבנון. לפני שנתיים נראה העתיד בעיני לילי ורוד יותר.

לילי חייק, לא יורקו מבית-הקברות!

היא קיבלה עבורה כמנקה מיקלחות בשדה-העופה עובדה בנגב. לראשו נה בחייה היה לה מקום-מגורים מסודר, שניתן לה על-ידי לישיכת הרווחה. משכורתה הנמוכה הספיקה לה לקניית אוכל ולתשלומי הביטוח הלאומי. "הסתובבתי עם גאוה בלב", היא מספרת, "היה לי בית, היתה לי עבודה והרבה חברות, שעברו בתור מנקות וחדרניות בבסיס".

השכנים של שילנסקי

למדנו הרבה מהמישפט הזה! אמר שפיר שילנסקי. שפיר (על שם סבתו שנקראת ביילה) הוא בנו של סגן-השר רב שילנסקי. הוא בחור צעיר וחביב שגומת-חן מקשטת את לחיו. כמשך שנים עבר כדייל באל-על וכעת, אחרי סיום לימודי המישפטים, הוא מתמחה בפרקליטות תל-אביב.

כחורשים האחרונים היה שפיר עסוק בעניינים המישפטיים של המישפחה. הוא ייצג את אמו, רחל, במישפט שהגישה נגד מישרר-השיכון וחברת שיכון ופיתוח. בשנת 1969 נרשמה הגברת שילנסקי לתוכנית חיטון ממשלתית לדירה. הוכח כי כספי השקעה יורכש מיגרש בגבעתיים, ושעליו ייבנו במשך הזמן הדירות המובטחות.

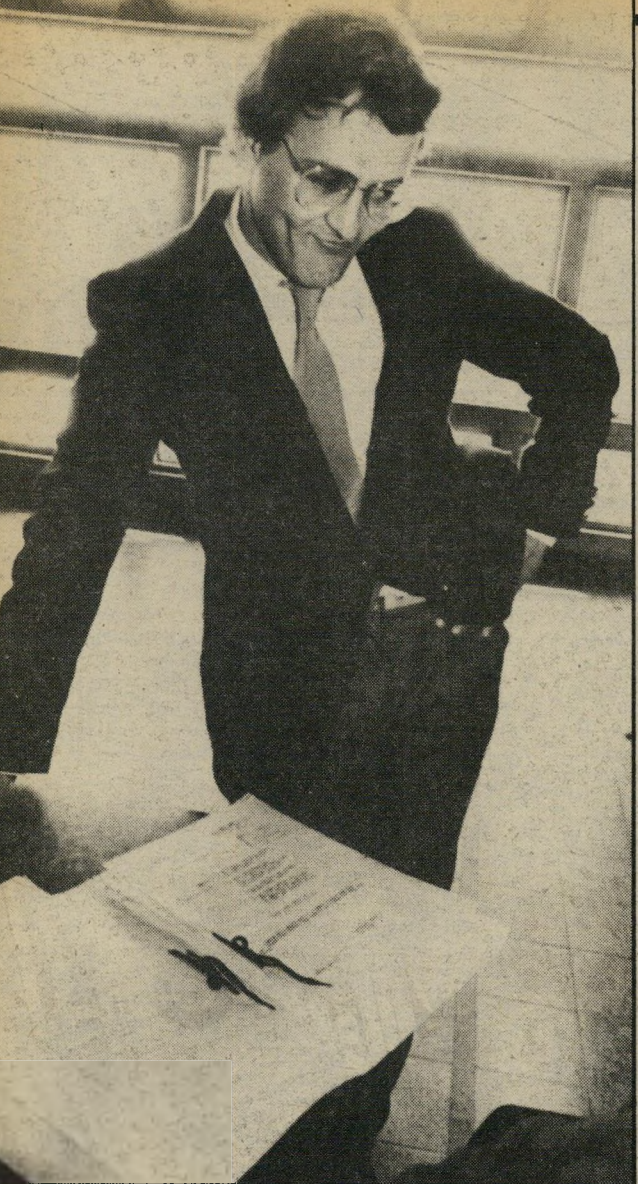
שנים עברו, החוסכים השקיעו את כספם והמדינה לא בנתה. בשנת 1979 החלה בוררות בין המדינה וחלק מן המשתכנים, כדי לסכם את הפרשה. מכס קנת שהיה הבורר, פסק את אשר פסק, נערכה הגרלה בין המשתתפים בבוררות והדירות חולקו למשתכנים.

יחזקאל ונציגי ועד המשתכנים לא להסתכן

משום מה לא היתה מישפחת שילנסקי בין המשתתפים בבוררות הזו, ועל כן לא השתתפו בהגרלה ולא זכו להקצאת דירה בבניין.

בנים לעניין. אבל המשתכנים האחרים, שחיכו שנים לסיום הפרשה, ואשר זכו סוף סוף בהגרלה בדירה לא היו מוכנים להסתכן. שפיר אמנם אמר לנו כשי-

מתמחה שילנסקי כמו ותיק

חות פרטיות שהוא לא מתכוון להזיק לנו, אלא רק להפעיל לחץ על מישרר-השיכון להקים בניין נוסף, אבל אנחנו לא יכולנו להסתכן. בתביעות שהגיש לבית-המישפט הוא ביקש את ביטול הבוררות וההגרלה וזה היה עלול להזיק מאוד. לכן נאלצנו להתגונן ככל יכולתנו", אמר רוני יחזקאל. המשי-תכנים חששו גם פן יפעיל שילנסקי לחץ והשפעה על מישרר-הממשלה.

שפיר ייצג את אמו בפני השופט יוסף חריש בכישרון רב. בביטחון עצמי, כוונתיק ומנוסה, עמד בפני שאלות השופט וחקירות עורכי-הדין המכוברים שנשלחו נגדו על-ידי מישרר-השיכון, חברת שיכון-ופיתוח והמשתכנים הנועמים.

אילו היה אדם רגיל, ולא שילנסקי, וגם מוזקה לאנשים. כשהייתי בחורש הלכתי לעבוד במפעל לנעליים. הייתי עושה פניש לנעליים ומבריקה אותם לפני ששלחו אותם לחנות. אחר כך פתחתי קיוסק. בקיוסק הרגשתי כמו מלכה. הייתי מוכרת סנדוויצ'ים וחמיתות לפועלים, והם כולם הכירו אותי. אבל, כמעט כל ערב היו פורצים לי את הקיוסק וגונבים את מה שהיה שם. בגלל הגניבות בקיוסק הסתבכתי עם צ'קים. לא היה לי מאיפה לשלם את הצ'קים שחזרו.

נסיעה לצרפת. נסעתי להורים שלי, שבתיים עברו ממוניסיה

השבוע, אחרי מערכה מישפטית נוקבת הושגה פשרה. חברת שיכון ופיתוח התחייבה לבנות בניין נוסף באותו אתר ולערוך הגרלה שבה תשתתף גם הגברת שילנסקי. אמנם הבניין הנוסף יהיה מוכן רק בעוד שש שנים, ולא בעוד שלוש שנים כמו הבניין של רוני יחזקאל וחבריו, אבל מישפחת שילנסקי עייפה ממישפטים.

לצרפת. ההורים שלי הם מיליונרים. אבא שלי היה מנהל בגאלרי לא-פאייט (כליבו פאריסאי ידוע). כשי באתי אל הוריי הביתה, לראות אותם, אחרי עשרים וארבע שנים, הם לא שמחו לראות אותי. אבא שלי אמר לי שאני יכולה לשבת אצלם כמה ימים. לאכול ולשתות. ואחר-כך ללכת. התחננתי לפני אמא שלי שתתן לי קצת כסף, כדי שלא אכנס לבית-סוהר בגלל הצ'קים, או שיסררו לי ניירות, שאני שאר בצרפת ארוכים, היו חדשים. אבל אני לא הייתי בראש שלהם.

חזרתי לארץ והכניסו אותי שנה לכלא בגלל הצ'קים. גם בכלא הייתי חותכת את עצמי. כשיצאתי, לא יכולתי להשיג עבודה בקיץ. רק בחורף, אם הייתי באה לעבודה בשווליים ארוכים, היו מקב לים אותי. אבל כשהיה מגיע הקיץ, היו מרואים את כל הצלקות שיש לי על הידיים וזורקים אותי. ככה התגלגלתי ממקום למקום והתחלתי להיכנס לדריאונות.